

METSÄTALOUS

Metsähallituslain salaista valmistelua arvosteltiin ankarasti

Uuden metsähallituslain valmistelua ryöpytettiin Helsingissä torstaina järjestetyssä keskustelutilaisuudessa. Lain valmistelua syytettiin salaiseksi. Tilaisuuden järjestivät vasemmistolinen kansanedustajat **Markus Mustajärvi** ja **Jari Myllykoski** sekä sosiaalidemokraattien **Johanna Ojala-Niemelä** ja **Harry Wallin**. Metsähallituslakia valmistellaan maa- ja metsätalousministeriön johdolla. Torstain tilaisuudessa mukana oli ministeriöstä hallitusneuvos **Vilppu Talvitie**. Kansanedustaja **Hanna Halmeenpää** (vihr.) tivasi monen muun kanssa, miksi lakiesityksestä ei järjestetä asianmukaisesti lausunto- ja kuulemiskierrosta. Kuulemisissa lakiesitystä esitellään ja niissä on kansalaisilla ja eturyhmillä mahdollisuus kysyä ja esittää mielipiteitä.

Talvitie vastasi, että edellisen hallituksen kaudella vuosina 2013–2014 esityksestä järjestettiin lausuntokierros ja useita kuulemistilaisuuksia. ”Nyt tämä ei mene toista kertaa lausunnonle, koska aika ei riitä.” Talvitie arveli, ettei aika ehkä riittä nyt kuulemistenkaan järjestämiseen. Kuusamolaisen sahayrityksen Pölkky Oy:n varatoimitusjohtaja **Hannu Virranmies** piti tärkeänä, että Metsähallituksen tasainen puuntarjonta jatkuu lakiuudistuksen jälkeen. Vaarana hänen mielestään on, ettei Metsähallituksen toiminta enää ohjata kokonaisuutena ja se johtaa hakkuumahdollisuuksien supistumiseen. Puuliiton työehtosihteeri **Jari Sirviö** ihmetteli, miksi Metsähallituksen työllisyysvelvoitetta ollaan poistamassa laista.

JUHA KAIHLANEN

METSÄHALLITUSLAKI
Valtion Metsätalous Oy
Metsähallituksen metsätalouden liiketoiminta on määrätty yhdyttävä työmäärän valtion Metsätalous Oy:ksi, joka huolehtii puukaupasta, korjuusta ja metsien hoidosta. **Yhdyttämistä perustellaan** EU:n komission vaatimuksella, jonka mukaan Metsähallituksesta pitää purkaa valtion liikelaitoksen antama konkurssi-suojaa avoimen kilpailun toiminnossa. **Uusi metsähallituslaki**

yritykseen saada voimaan ennen kuin EU:n uusi hankintadirektiivi tulee voimaan ensi huhtikuussa. **Valtion Metsätalous Oy** saisi yksinoikeuden metsätalousliiketoiminnan harjoittamiseen valtion metsissä. Valtion maat, metsät ja vedet säilyisivät valtion suorassa omistuksessa. **Metsähallitus hoitaisi** yhä nykyiset hallintotehtävät, ja luontopalvelut jatkaisi nykyisenlaisena virastona.

Vain metsävienti kasvoi elokuussa

Suomen viennin päätoimialoista vain metsäteollisuuden vienti kasvoi elokuussa, kertoo Tullin ennakkotilasto. Suomen tavaraviennin arvo oli elokuussa Tullin ennakkotilaston mukaan lähes neljä miljardia euroa, eli viisi prosenttia pienempi kuin viime vuoden elokuussa. Viennin arvo oli edellisen kerran alle neljä miljardia euroa kuluvan vuoden tammikuussa. Tuonti laski elokuussa kuusi prosenttia ja oli arvoltaan jonkin verran yli 4,1 miljardia euroa. Tammi-elokuun yhteenlaskettu

vienti pieneni kolme prosenttia. Yhteenlaskettu tuonti vuoden alusta laski kahdeksan prosenttia verrattuna viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Kauppatase kääntyi elokuussa 160 miljoonaa euroa alijäämäiseksi usean ylijäämäkuukauden jälkeen. Tammi-elokuun kauppataseen ylijäämää on kuitenkin kertynyt 240 miljoonaa euroa. Viime vuoden elokuussa kauppatase oli 209 miljoonaa euroa alijäämäinen ja tammi-elokuun vaje oli tuolloin lähes 1,8 miljardia euroa.

JUHA KAIHLANEN

METSÄ PLUS
-teema 19.10.2015

Aiheina mm.:

- Syksyn puukauppa
- Metsäteollisuuden investointien vaikutus raha- ja puuvirtoihin
- Nuoren metsän kunnostus
- Metsänhoito

Teemanumeron painos on 106 000 kpl.

Tilaajien lisäksi sen saavat Etelä-Suomen suurimmat metsänomistajat.

Hyödynnä suosituksen teeman huomioarvo ja ole mukana omalla ilmoituksellasi!

Soita heti 020 413 2321 ja varmista näkyvyytesi!

Aineistopäivä 15.10.2015

Aineistot sähköpostilla: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

www.maaseuduntulevaisuus.fi 344 000 lukijaa (KMT S2014/K2015)

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Suomen 2. luetuin päivälehti

”Kaunan juuret ulottuvat puukartellijupakkaan”

Puun- ja maidon tuottaja **Jari Lehtinen** kilpailuttaa puukauppansa hyvällä omallatunnolla.

KAUHAJOKI Kauhajokelainen **Jari Lehtinen** on moninkertainen osuuskuntalainen.

Lehtinen tuottaa maitoa Valio-ryhmään kuuluvalla osuuskunta Maitosuomelle, myy puuta osuuskunta Metsäliitolle ja asioi raha-asioissa Etelä-Pohjanmaan Osuuspankissa. Hän on myös aktiivinen metsänhoitoyhdistyksen jäsen, ja hoitaa tällä hetkellä Lakeuden yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan virkaa. Metsänhoitoyhdistysten ja metsäliittolaisen Metsä Groupin välinen juopa on hänen mielestään erittäin ikävä asia. Sen vaikutuksia hän on kuitenkin joutunut omassa puukaupoissaan huomaamaan. ”Viimeksi kuluneina vuosina Metsäliitolta on tullut tarjouksia aina vain heikommin, muilta tahoilta kylläkin on tullut. Päätehakkuista ja harvennuksista teh-

JOHANNES TERVO

dään meillä joka vuosi. Viimeisin leimikko meni UPM:lle. Siitä ei tullut Metsä Groupilta tarjousta lainkaan.” Lehtinen myy nykyään kaikki puunsa metsänhoitoyhdistyksen valtakirjakauppoina. Hän ei ole mukana minkään puunostajan kanta-asiakasohjelmissa. ”Olen ollut vuodesta 1990 Metsäliiton jäsen, eli siitä lähtien kun olen metsää omistanut. Kun tilakauppoja tehtiin, rahan-tarvetta oli ja silloin tein tosi paljon puukauppoja Metsäliiton kanssa.”

Saako puuta myydä muille? Maidontuottajana Lehtinen tuntee osuustoiminnan hyvin. Osuuskunta Metsäliiton sääntöjen yhdeksännessä pykälässä todetaan, että jäsenellä on periaatteellinen velvollisuus luovuttaa Metsäliiton markkinoitavaksi jäsenen omistamasta ja hallitsemasta metsästä myyntiin hakettava puutavara. Tekeekö

Jari Lehtinen myy puuta joka vuosi. Hän toivoo, että myös Metsä Group tekisi tarjouksia hänen leimikoistaan, vaikka ne tulevat tarjolle metsänhoitoyhdistyksen kautta.

» **Viimeksi kuluneina vuosina Metsäliitolta on tullut tarjouksia aina vain heikommin, muilta tahoilta kylläkin on tullut.**

JARI LEHTINEN

jäsen väärin tarjotessaan puuta kaikille ostajille? ”En ole ikinä kokenut niin, että Metsäliiton jäsenyys velvoittaisi tarjoamaan puuta vain osuuskunnalle. Kuitenkin toki odotan aina tarjousta omalta osuuskunnalta”, Lehtinen sanoo. Hän ei ole tiedustellut osuuskunnan edustajilta, miksi nämä eivät ole kiinnostuneet viime aikoina tarjotuista puista. Yhteydenottoja ei liioin ole tullut Metsä Groupin puolelta. Hän ymmärtää, että osuuskunta haluaa jäsentensä suosivan omaa teollisuuttaan. ”Mutta se on vähän kaksipiippuinen juttu. Meijeripuolella tuottaja ei pysty hintaan

juurikaan vaikuttamaan. Puuta myydään myös harvemmin kuin maitoa, joka lypsetään joka päivä. Metsäpuoli on vähän eri asia.” Lehtisen mielestä Metsä Groupin hyvä puoli ostajana on se, että se on iso ja tarvitsee koko ajan puuta. Tehtaat käyvät vaikeinkin aikoina. ”Täällä Suupohjan alueella kuitupuu on ongelma, kun tehtaille on pitkä matka. Kysyntä on ollut heikkoa.”

Päättäjille herätyksen aika Lehtinen on ollut pitkään mukana metsäomistajajärjestön luottamustehtävissä ja on pannut kitkan merkeille jo vuosien ajan. ”Kaunan juuret ulottuvat puukartellijupakkaan. Sen jälkeen yhteistyö muuttui haastavaksi.” Metsäliitto, Stora Enso ja UPM tuomittiin markkinaoikeudessa vuonna 2009 puukaupan kartellista. Sen jälkeen miehet ovat vaihtuneet osuuskunnan johtotehtäviin. ”Ihmettelen sitä, etteivät vaaleilla osuuskunnan päätöksentekijöiksi valitut luottamusmiehet sano ääneen, ettei tällainen peli käy. Osuuskunnan pitää olla tasapuolinen kaikkia jäseniä kohtaan. Päätöksentekijöiksi tarvitaan vahvoja ihmisiä, jotka uskaltavat avata suunsa.” **HANNA LENSU**

Metsä Group pahoitteli puukauppavirhettään

Metsä Group julkaisi keskiviikkona Twitterissä viestin, jossa se pahoittelee ostajansa tekemää virhettä. MT kertoi keskiviikkona, että Metsä Groupin toimihenkilö oli yrittänyt ostaa suoraan metsänhoitoyhdistyksen markkinoitavaksi valtuutettua leimikkoa. ”MaasTullin uutisoimia yksittäisiä virheitä valtakirjojen kanssa käy joskus. Ne eivät ole käytäntö. Pahoittelemme”, osuuskunta viestitti.

Aiemmassa viestissä samana päivänä se totesi, ettei ohita valtakirjoja.

Väljää on selvitelty Metsänhoitoyhdistysten kattojärjestönä toimivan MTK:n ja Metsä Groupin välillä on käyty

» **Monesti kysymyksessä ovat paikallisesti tulehtuneet välit, mutta myös johtamisen välineet.**

MIKKO TIROLA

tällä viikolla sekä luottamus-henkilöiden että työntekijöiden välisiä keskusteluja yhteistyöhön liittyvistä kysymyksistä.

Metsä Group viestitti aiemmin tällä viikolla MT:lle, ettei osuuskunta boikotoi metsänhoitoyhdistysten kautta tulevia valtakirjaleimikoita. ”Tällaista linjausta meillä ei ole. Kannustamme kyllä henkilöstöämme suoraan asiointiin jäsenistömme kanssa puukauppa- ja jäsenpalveluasioissa”, totesi puukaupasta vastaava johtaja **Yrjö Perälä** Metsä Groupista. Osuuskunta ei halunnut keskiviikkona tai torstaina kommentoida aihepiiriin liittyviä kysymyksiä. Yksi niistä on se, voiko hyvä Metsäliiton jäsen olla myös hyvä metsänhoitoyhdistyksen jäsen. Asian nosti esille MTK:n entinen puheenjohtaja, nykyinen Metsähallituksen pääjohtaja

Esa Härmälä viime kesänä MT:n haastattelussa. Samaa peräänkuulutti tällä viikolla MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tirola** Twitterissä.

Yhdistyksen rooli kaihtaa MT:n tietojen mukaan yksi syy Metsä Groupin haluu toimia suoraan metsänomistajien kanssa on se, etteivät metsänhoitoyhdistykset osuuskunnan mielestä anna puunmyyjille riittäviä tietoja osuuskunnan tarjoamista bonuksista, sijoitusmahdollisuuksista ja muista jäseneduista. Myös yhdistysten monitoroinen rooli puumarkkinoilla kaihtaa. Vaikka yhdistys on metsänomistajan edunvalvojan roolissa, monet yhdistykset vä-

littävät itse puuta ja kilpailevat siten puunostajien kanssa. Tähän asiaan liittyi viimekeväinen kiista siitä, minkälaisia mittautietoja yhdistyksille luovutetaan. **Ylitarjonta kiristää pinnaa** MTK:n Tirola sanoo, että politiikan kentällä MTK ja metsänhoitoyhdistykset ovat se taho, joka puolustaa metsänomistajien asiaa. Metsäverotuksessa, kaavotuksessa ja kansainvälisessä metsäpolitiikassa puukauppakumppanin eli metsäteollisuuden ajama kanta voi olla hyvin erilainen kuin maanomistajan näkemys. MT:n tänä syksynä teettämän Metsätutka-kyselyn mukaan

Metsä Groupin sopimustilat olivat suurin yksittäinen ryhmä, joka oli jättänyt metsänhoitoyhdistyksen jäsenmaksun maksamatta. Metsätutkaan vastasi 554 metsänomistajaa. Tirola arvioi, että vaikea puumarkkinatilanne on saattanut kärjistää eripuraa. ”Monesti kysymyksessä ovat paikallisesti tulehtuneet välit, mutta myös johtamisen välineet. Puunostajilla voi olla tulospalkkausjärjestelmässä kannustimia, jotka antavat ostajalle lisää palkkaa, kun hän solmii puukaupan suoraan metsänomistajan kanssa. Tällaiset tekijät altistavat hyvien kauppatapojen vastaiseen toimintaan”, hän pohtii. **HANNA LENSU**

JOUKO SIEKKINEN

Ketosen 104-tonninen yhdistelmä koostuu 4-akselisesta vetoautosta, 4-akselisesta puoliperävaunusta sekä 5-akselisesta perävaunusta.

104-tonninen puurekka kiittää nyt Lapissa

Tonnipainoltaan Euroopan suurin rekka aloitti sunnuntain Metsähallituksen puukuljetukset Inarin ja Rovaniemen välisellä reitillä. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi myönsi maaliskuussa Ketosen Kuljetukselle kokeiluluvan 104-tonniselle jättirekalle

Inarin ja Kemän välille. Lupa on voimassa vuoden 2019 loppuun. Yhdistelmän rakentamisessa meni aikaa, joten 104-tonninen pääsi vasta nyt aloittamaan liikennöinnin. Sen kyytiin mahtuu sata kuutiometriä puuta. Määrä on kaksinkertainen verrattuna

vanhanmallisiin 60-tonnisiin rekkoihin. **Hyötykuormaa lisää** Metsähallitus on vuodesta 2007 asti pyrkinyt edistämään puurekkojen hyötykuorman kasvattamista. Yrittäjät hakevat poikkeus-

luvat Trafilta kuitenkin itsenäisesti. Kun rekan koko kasvaa, edestakaiset matkat vähenevät. ”Silloin säästetään polttoaine- ja työvoimakustannuksissa. Teiden ja ympäristön rasitus vähenevät”, Metsähallituksen kehittämisasiantuntija **Ari**

Siekinen Rovaniemeltä sanoi, kun kokeilulupa myönnettiin (MT 25.3.). 104-tonninen rekka kuljettaja puuta vain ronnkoreiteillä. Metsästä puut tuodaan pienemmillä yhdistelmillä. Jätin kaltaiset yhdistelmät hoitavat tulevaisuudessa pitkien

matkojen kuljetukset erityisesti siellä, missä junakuljetus ei ole mahdollista, Ari Siekinen viisioi. Paripyörät ja akseleiden määrän lisääntyminen takaavat Siekinen mukaan, etteivät tiet rasitu tavallista enemmän. **SUVI NIEMI**

UPM lisää koivuvanerin tuotantoa Savonlinnassa

Metsäyhtiö UPM aikoo parantaa koivuvaneritehtäidensä kilpailukykyä lisäämällä tuotantoa Savonlinnassa. Muutoksia kokevat myös Jyväskylän ja Joensuun tehtaat. Savonlinnan vaneritehtaalla siirrytään kuusipäiväiseen tuotantoviikkoon nykyisestä viisipäiväisestä viikosta. Sitä varten UPM palkkaa tehtaalle 40 uutta työntekijää oppisopimuksen kautta. Joensuun vaneritehtaalla on siirrytty kuusipäiväiseen tuotantoon jo aiemmin, mutta

tuotannon pullonkauloihin tarvitaan vielä lisää henkilöstöä, UPM ilmoittaa. **30 työpaikkaa vaarassa** Jyväskylässä yhtiö pyrkii parantamaan kustannustehokkuuttaan ulkoistamalla tehtäviään ja järjestämällä tehtäviä toisiin. Yhtiö vähentää siellä arviolta 30 työpaikkaa. ”Jyväskylässä mahdollisesti työnsä menettävälle tarjotaan mahdollisuuksien mukaan uutta työtä Savonlinnassa tai

Joensuussa”, yhtiö kertoo tiedotteessa. ”Suomalaiset koivuvaneritehtaatamme ovat kärsineet heikosta kannattavuudesta pitkään. Korkeat työvoimakustannukset ovat runsaasti käsityötä vaativassa tuotannossa merkittävä haaste. Erityisesti Jyväskylän tehtaan tulos on jäänyt hyvästä kysynnästä huolimatta tappiolliseksi”, sanoo UPM Plywoodin tuotantajohtaja **Mika Kekki**. Yt-neuvottelut alkavat Jyväskylän tehtaalla 14. lokakuuta ja

ne arvioidaan saatavan päätökseen vuoden loppuun mennessä. Savonlinnan ja Joensuun uusien työntekijöiden rekrytoinnit alkavat ensitilassa. Yhtiö arvioi, että ne saadaan päätökseen tammikuun loppuun mennessä.

Puuliitto toivoo sopimista Puuliiton puheenjohtajan **Jari Nilosaaren** mukaan puutuoteteollisuuden yrityksissä parhaillaan käynnissä olevat yt-neuvottelut ovat näytön

paikka siitä, kuinka paikallisesti sopien voidaan saavuttaa työntekijöiden ja työntekijöiden kannalta hyödyllisiä ratkaisuja. UPM:n keskiviikkoisen ilmoituksen lisäksi aiemmin yt-neuvotteluja on käynnistetty Stora Enson Varkauden, Kiteen, Uimaharjun ja Honkalahden sahaila sekä Versowoodin kaikissa yksiköissä. ”UPM:n neuvotteluissa avainkysymys on, kuinka Jyväskylän tehtaan arvioitu 30 henkilön vähennystarve pystytään minimoimaan samalla kun

Savonlinnassa ja Joensuussa ilahduttavasti lisätään väkeä”, Nilosaari korostaa. ”Jyväskyläläisen tilanne ei näytä synkeältä, sillä tilauskanta on melko hyvä ja markkinoilla imua.” ”Ratkaisu voisi hyvin löytyä tuotannon tehostamisesta niin, että työntekijät otetaan ideoineen kehittämistyöhön mukaan”, Nilosaari sanoo. ”Irtisanomistarve voi sen myötä vähentyä olennaisesti.” **SUVI NIEMI**